

SteR nieuwsbrief 2018-2

Graag houdt het Onderzoekcentrum voor Staat en Recht (SteR) u op de hoogte van de actuele stand van zaken. U ontvangt twee keer per jaar een nieuwsbrief, met daarin informatie over benoemingen, oraties, promoties, publicaties, lopend onderzoek en aankomende SteR-evenementen.

Onderzoekcentrum voor Staat en Recht (SteR)

Bestuur:

Prof. mr. Roel Schutgens (voorzitter)
Prof. mr. Paul Bovend'Eert
Prof. mr. Johan van de Gronden
Prof. mr. Piet Hein van Kempen
Prof. dr. Thomas Mertens
Prof. mr. Raymond Schlössels
Prof. mr. Ashley Terlouw

Secretaris:

Dr. Jasper Krommendijk
T: 024 3616145
E: j.krommendijk@jur.ru.nl
W: www.ru.nl/rechten/ster

Onderzoeksprogramma's :

1. Grondslagen van het publiekrecht,
2. Migratierecht (Centrum voor Migratierecht)

Het Onderzoekcentrum voor Staat en Recht (SteR) is één van de twee onderzoeksinstituten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit. In SteR zijn de zeven publiekrechtelijke en metajuridische vaksecties van de faculteit verenigd: Algemene rechtswetenschap, Bestuursrecht, Internationaal & Europees recht, Rechtsfilosofie, Rechtssociologie, Staatsrecht en Strafrecht. Veel aandacht gaat uit naar het positieve recht en rechtsdogmatiek, versterkt met empirisch, sociologisch en filosofisch onderzoek.

Uitgelicht

Centrum voor Migratierecht weer voor drie jaar Jean Monnet Centre of Excellence

Per 1 september 2018 heeft het Centrum voor Migratierecht (CMR) opnieuw voor drie jaar de status van Jean Monnet Centre of Excellence verworven. Van de 905 aanvragen voor Jean Monnet activiteiten zijn er dit jaar 122 door de Europese Commissie gehonoreerd. De door het CMR ingediende aanvraag kreeg 96 van de 100 punten. Het is uitzonderlijk dat een instantie twee keer achter elkaar deze prestigieuze status verwerft. Elke universiteit kan maar één Jean Monnet Centre of Excellence hebben. Dergelijke expertisecentra vervullen volgens de Europese Commissie een spilfunctie als het gaat om kennis en vaardigheden op het gebied van EU-aangelegenheden.

Gert van Rijssen benoemd tot bijzonder hoogleraar Rechtspraak

Mr. Gert van Rijssen is met ingang van 1 november 2018 benoemd tot bijzonder hoogleraar Rechtspraak aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit. Zijn leeropdracht omvat een dag per week. Van Rijssen zal de mastercursus Rechtspleging verder ontwikkelen en uitvoeren en postacademisch onderwijs verzorgen. Daarnaast zal hij zich in het onderzoek richten op actuele maatschappelijke vraagstukken met betrekking tot de rechtspraak, zoals de constitutionele positie en modernisering van de rechtspraak en ontwikkelingen in het procesrecht.

[Lees meer.](#)

Roel Schutgens benoemd tot lid van de Commissie herziening wetgeving ambtsdelicten Kamerleden en bewindspersonen

Na het moeizaam verlopen onderzoek door de Tweede Kamer naar aanleiding van het (vermeende) lekken uit de 'Commissie Stiekem' heeft het kabinet de *Commissie herziening wetgeving ambtsdelicten Kamerleden en bewindspersonen* aangesteld. Deze commissie zal adviseren over een vernieuwing van de oude procedure waarbij bewindspersonen en Kamerleden voor hun ambtsdelicten terecht staan voor de Hoge Raad. Hoogleraar Algemene rechtswetenschap Roel Schutgens is benoemd tot lid van deze commissie. Voorzitter is oud procureur-generaal bij de Hoge Raad Jan Watse Fokkens.

Commissie-Bovend'Eert: kabinetsformatie 2017 procedureel ordentelijk verlopen

De kabinetsformatie van 2017 is ondanks de lange duur procedureel in het algemeen ordentelijk verlopen. Daarmee lijkt de in 2012 gewijzigde formatieprocedure, waarbij de Tweede Kamer de regie heeft, ook onder moeilijke omstandigheden toepasbaar. Dat is de voornaamste conclusie van de commissie-Bovend'Eert, die de kabinetsformatie van 2017 in opdracht van het Presidium van de Tweede Kamer heeft geëvalueerd. De commissie presenteerde op 6 december 2018 het rapport en overhandigde het aan Tweede Kamervoorzitter Khadija Arib. Naast hoogleraar Staatsrecht Paul Bovend'Eert (voorzitter) bestond de commissie uit parlementair historicus Alexander van Kessel en politoloog Peter Bootsma. [Lees meer.](#)

Brexit and Migration Report

At the request of the European Parliament, the Centre for Migration Law has done research on the future relationship between the United Kingdom and the European Union following the UK's withdrawal from the EU in the field of migration (excluding asylum), including future movement of EU citizens and UK nationals between the EU and UK. It also investigates the role of the Court of Justice of the EU. The report was commissioned by the EP's Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, at the request of the European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE Committee). The report is written by Carolus Grütters, Elspeth Guild, Paul Minderhoud, Ricky van Oers and Tineke Strik. [Download full report.](#)

Suzanne Poppelaars bij rondetafelbijeenkomst Tweede Kamer over Europese begroting

Universitair docent Staatsrecht Suzanne Poppelaars nam op woensdag 7 november deel aan een rondetafelbijeenkomst in de Tweede Kamer over de Europese begroting. In mei 2018 presenteerde de Europese Commissie haar voorstellen voor een nieuw Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor de periode 2021-2027. De onderhandelingen over dit MFK zijn momenteel in volle gang. Ten behoeve van het rondetafelgesprek schreef Poppelaars een position paper, hierin gaat zij in op de gevolgen van de voorstellen van de Europese Commissie voor het nationale budgetrecht van het Nederlandse parlement. [Lees meer.](#)

Uitreiking Prof. mr. Tijn Kortmannprijs voor publicaties

Op 12 oktober 2018 werd voor de eerste keer de Prof. mr. Tijn Kortmannprijs voor publicaties uitgereikt. De Stichting Rechtenalumni Nijmegen is de initiator van deze prijs en beoogt hiermee de excellentie onder promovendi en junior-docenten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te stimuleren en te belonen. Aan het winnen van de prof. mr. Tijn Kortmannprijs is een bedrag van € 1250,- verbonden. Vanuit SteR ontvingen mr. Malou Geurts en mr. Melvin Kremers uit handen van de voorzitter van de jury, mr. Yvo van Kuijk, gezamenlijk de prijs voor hun essay 'De invulling van het vervolgingsbegrip in de beklagregeling van artikel 552a Sv2'.

Opinies

Publiekslezing Paul Bovend'Eert in LUX: Polen en Hongarije. Het einde van de rechtsstaat?

Rechters die niet onafhankelijk zijn in Polen. De Hongaarse premier Orbán die systematisch de rechtsstaat ondermijnt. De maat is vol voor de Europese Commissie. Zij start zowel tegen Polen als Hongarije een procedure waarmee in theorie hun stemrecht ontnomen kan worden. Wat is er aan de hand? In een lezing op dinsdag 11 december in LUX gaf hoogleraar Staatsrecht Paul Bovend'Eert uitleg. [Lees meer.](#)

Onze morele lingua franca

Hoe is het mogelijk dat de mensenrechten zo populair konden worden ondanks het onaannemelijke mensbeeld dat eraan ten grondslag ligt? Misschien moeten we ze eens herzien. Een essay over het tekort van de mensenrechten van hoogleraar Rechtsfilosofie Thomas Mertens in de Groene Amsterdammer. [Lees meer.](#)

Nieuwe medewerkers

Susan Andriessen

Per 1 augustus 2018 is Susan Andriessen (terug) in dienst getreden. Zij is als junior docent en promovendus Europees recht verbonden aan de vaksectie Internationaal en Europees recht. Eerder rondde zij de master European Law af aan de Rijksuniversiteit Groningen, waarna zij als advocaat werkte bij De Brauw Blackstone Westbroek en als beleidsadviseur bij de Nederlandse Orde van Advocaten. Ook gaf zij Europees recht aan de universiteiten van Groningen en Utrecht en aan de Radboud Universiteit. Haar huidige onderzoek, onder begeleiding van prof. mr. Henri de Waele en dr. Lize Glas, richt zich op diversiteit in organisaties gezien vanuit het Europese gender equality en non-discriminatierecht.

Madeleine Ackermans

Per 1 december 2018 is Madeleine Ackermans in dienst getreden als docente bij de vaksectie Staatsrecht. Zij zal vanaf 1 februari onderwijs verzorgen in de B2-vakken Staatsrecht en Staatsrecht, inclusief staatsrecht van de landen van de EU. In het kader van deze vakken zal zij de studenten ook begeleiden bij het schrijven van een essay. Daarnaast zal zij ondersteunende werkzaamheden verrichten in het kader van het onderzoeksproject 'De wetenschappelijke beoefening van het staatsrecht in de 19e en 20e eeuw' van prof. mr. C.J.H. Jansen en mr. drs. J.J.J. Sillen. Madeleine heeft haar bachelor Rechtsgeleerdheid en master Staats- en bestuursrecht afgerond aan de Radboud Universiteit.

Wouter Doelman

Met ingang van 1 januari 2019 komt Wouter Doelman in dienst als promovendus bij de vaksectie Staatsrecht. Wouter heeft de tweejarige onderzoeksmaster Publiekrecht gevolgd aan de Radboud Universiteit en de Rijksuniversiteit Groningen. Zijn scriptie schreef hij over de gedragscode voor leden van het Britse Lagerhuis. Wouter gaat onderzoek doen naar de ambtelijke integriteit van leden van het Nederlandse parlement. Prof. mr. Paul Bovend'Eert en prof. mr. Raymond Schlössels begeleiden het onderzoek.

Marieke Dubelaar

Per 1 december is Marieke Dubelaar in dienst getreden als UHD bij de vaksectie Strafrecht en Criminologie. Daarvoor was zij werkzaam als UHD bij het Instituut voor Strafrecht en Criminologie in Leiden. Marieke doet vooral onderzoek op het terrein van het strafprocesrecht en het bewijsrecht. Zij is in het bijzonder geïnteresseerd in hoe het proces van waarheidsvinding in het strafproces gestalte krijgt en wat in dit verband te leren valt van inzichten uit andere disciplines zoals de rechtspsychologie. Zij is tevens vast docent bij de SSR op het terrein van het bewijsrecht en raadsheer-plaatsvervanger bij het Hof Amsterdam.

Cedric van Horssen

Per 1 januari 2019 is Cedric van Horssen als junior-docent verbonden aan de vaksectie Bestuursrecht. Kort daarvoor (december 2018) rondde hij de masters Staats- en Bestuursrecht & Burgerlijk recht af aan de Radboud Universiteit. Naast het geven van onderwijs bij de vaksectie Bestuursrecht, zal Van Horssen tevens enkele werkcolleges voor de vaksectie Algemene rechtswetenschappen verzorgen.

Nynke Veenstra

Per 1 juni 2018 is Nynke Veenstra in dienst getreden als junior docent Staats- en Bestuursrecht bij de vaksectie Staatsrecht. Veenstra verzorgt onderwijs in de vakken Bestuursrecht en Staatsrecht in de bachelor (B2) en verzorgt daarnaast de begeleiding van essays. Na het afronden van de master Staats- en bestuursrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen, was ze onder meer werkzaam als docent Staatsrecht bij de vakgroep Staatsrecht, Bestuursrecht en Bestuurskunde van de Rijksuniversiteit Groningen en als juridisch medewerker bij de Kiesraad.

Marc Veldt

Marc Veldt geeft sinds half augustus onderwijs bij de sectie Internationaal en Europees recht en doet een dag per week onderzoek. Voorheen gaf hij onderwijs aan Erasmus School of Law en Amsterdam University College, en daarvoor aan de Hogeschool Utrecht. Hij doceerde met name de onderwerpen (internationaal) strafrecht, mensenrechten, (rechtsvergelijkend) privaatrecht, Europese integratie en staats- en bestuursrecht. Marc is afgestudeerd in Nederlands recht met eindrichting internationaal en Europees recht aan de Universiteit Utrecht. Zijn scriptie ging over grensoverschrijdende milieuvervuiling en EU-recht. Naast het onderwijs schrijft hij regelmatig, over juridische en andere onderwerpen.

Recente SteR-evenementen

SteR-middag 2018: Variëteit in de toetsingsintensiteit

De rechter wordt in de meest uiteenlopende geschillen betrokken. Het variëren van de toetsingsintensiteit is bij uitstek het middel om het evenwicht te bewaren tussen gepaste terughoudendheid en krachtige rechtsbescherming. Variëren van de toetsingsintensiteit is vooral bekend uit het bestuursrecht. In andere 'SteR-gebieden' komt het variëren van toetsingsintensiteit echter ook voor; maar hoe precies? En hoe ver toetst een internationale rechter nationale maatregelen, mede ook gelet op het beginsel van subsidiariteit en fel betwiste noties als nationale identiteit en soevereiniteit? Over deze en aanverwante vragen ging de SteR-middag 2018 op 14 juni 2018, waaraan zeven interessante in- en externe sprekers deelnamen. [Meer informatie.](#)

3rd Radboud Economic Law Conference: Upgrading Trade and Services in EU and International Economic Law

The 3rd Radboud Economic Law Conference aimed to provide a forum where judges, academics, practitioners, etc. could exchange ideas on how to upgrade trade and services in the EU and via free trade agreements. The first part of the conference focused on the internal dimension of the EU policy on service provision. The second part on the external dimension of the EU policy towards trade in services. The conference was organised on 15 June 2018 and featured keynote speeches by: Sybe de Vries, Professor of EU Internal Market Law and Fundamental Rights and Jean Monnet Professor at Utrecht University, and Panagiotis Delimatsis, Professor of European and International Trade Law at Tilburg University and Director of the Tilburg Law and Economics Center (TILEC). [More information.](#)

Seminar: EU Citizenship @25

On Thursday 28 June and Friday 29 June, the Centre for Migration Law organized a seminar on EU citizenship called 'Main achievements and future challenges'. The first day consisted of a reflection on 25 years of EU citizenship, and of three panels discussing international aspects of EU citizenship, EU citizens and their family members, and their residence rights. On 29 June, the subjects expulsion, homeless EU citizens and finally the future for EU citizenship was covered. The panels consisted of a varied group of representatives, with delegates from many European universities such as Radboud University, University of Helsinki, and University of Leicester. [More information.](#)

EUROPAL Jubilee Seminar on 'Better Regulation'

On Thursday 18 December 2018, a jubilee seminar took place to mark the first five years of EUROPAL: a platform in which SteR researchers collaborate with colleagues from the Institute of Management Research, under the aegis of Prof. Henri de Waele (European Law) and Prof. Ellen Mastebroek (Public Administration). The key objective of the seminar was to take stock of the functioning and results of the EU's Better Regulation program. Hereby EUROPAL research results were juxtaposed with observations from external observers and commentators. The open event was attended by a great variety of scholars and practitioners. Keynote speeches were delivered by Prof. Claudio Radaelli and Prof. Helen Xanthaki. [More information.](#)

Aankomende SteR-evenementen

Conference 'New directions in competition law enforcement'

This conference on 24 May focuses on the new Directive on the empowerment of NCAs. This Directive intends to solve some problems which NCAs might encounter under domestic law when enforcing the EU competition law rules. Yet, to make competition law enforcement in the EU 'future-proof', more consistent effort seems to be required, not only at EU level, but also throughout the domestic jurisdictions. [More information.](#)

Conference 'It takes two to tango. The preliminary reference dance between the court of justice of the European Union and national courts'

This conference on Friday 14 June forms part of the research project 'It takes two to tango. The preliminary reference dance between the Court of Justice of the European Union and national courts' (2017-2021) funded with a VENI-grant by the Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO). Papers can be submitted for review by 1 January 2019.

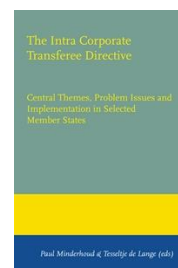
[Call for papers.](#)

Recente publicaties

Hieronder volgt een selectie van enkele publicaties, met name boeken. [Bekijk het volledige overzicht.](#)

Intra Corporate Transferee Directive

On 10 November 2017, experts from various backgrounds joined in a seminar organized by Tesseltje de Lange of the University of Amsterdam and the Centre for Migration Law, Jean Monnet Centre of Excellence, at Radboud University. The seminar focused on Directive 2014/66 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer, of which the deadline for transposition expired in November 2016. This seminar resulted in the book: The Intra Corporate Transferee Directive: Central Themes, Problem Issues and Implementation in Selected Member States. [More information.](#)

Nederlands Migratierecht (2e druk) door Karin Zwaan, Tinike Strik, Ashley Terlouw, Helen Oosterom-Staples, Tesseltje de Lange, Betty de Hart, Carolus Grütters en Roel Fernhout

De tweede druk van het studieboek 'Nederlands Migratierecht' is op 24 augustus 2018 verschenen bij uitgeverij Boom Juridisch. Het is een volledig bijgewerkte versie van de eerste druk uit 2016. Het boek presenteert het beleid en de regelgeving die voor vreemdelingen de toelating tot, het verblijf in en het vertrek uit Nederland bepalen. De snelle ontwikkelingen in het migratierecht maakten een tweede druk van dit boek onontbeerlijk. De Nederlandse wet- en regelgeving en de jurisprudentie daarover worden in belangrijke mate bepaald door internationale en Europese verplichtingen die Nederland is aangegaan. Denk aan het Vluchtelingenverdrag en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en zeker ook aan het Unierecht, dat bijna alle onderdelen van het migratierecht voor Unieburgers en derdelanders beheerst. Het boek plaatst de Nederlandse regels in deze internationale en Europese context. [Meer informatie.](#)

Afgerond promotieonderzoek

A. (Jos) Vleugel, *Het juridische begrip van godsdienst* (diss. Nijmegen), Deventer: Wolters Kluwer (promotoren: prof. mr. R.J.B. Schutgens, prof. mr. B.P. Vermeulen) (promotie op 21 september 2018)

Binnen de rechtsorde is het begrip van godsdienst niet geheel eenduidig. Sommige onderwerpen in het recht worden gekarakteriseerd door een meer subjectief begrip van godsdienst, andere door een meer objectief begrip en weer andere door een combinatie hiervan. Deze variëteit is het gevolg van verschillende motieven die zijn te associëren met politiek-filosofische ideaaltypen. Op grond van een vergelijking van deze verschillende ideaaltypen, hun mogelijke uitwerking op het recht en vanwege het rechtszekerheidsbeginsel verdedigt Jos Vleugel in zijn proefschrift de stelling dat het recht in alle gevallen moet uitgaan van een meer subjectief begrip van godsdienst.

B. (Bram) Braat, *The Relation Between Leniency and Private Enforcement Towards an Optimum of Overall Competition Law Enforcement?* (diss. Nijmegen), Zutphen: Uitgeverij Paris (promotor: prof. mr. J.W. van de Gronden) (promotie op 3 juli 2018)

De meeste beleidsmakers en wetenschappers zijn het erover eens dat kartels de belangen van consumenten en de welvaart schaden en effectieve bestrijding vereisen. Het is nog niet zo eenvoudig om kartels op te sporen. Karteldeelnemers worden daarom aangemoedigd om een kartel te onthullen. Zo hebben zij de mogelijkheid om bestraffing te voorkomen of beperken. Voor mededingingsautoriteiten is dit clementiebeleid het belangrijkste instrument om kartels te bestrijden. Bram Braat onderzoekt wat de relatie is tussen het clementiebeleid en de civiele handhaving.

M. (Mikhel) Timmerman, *Legality in Europe* (diss. Nijmegen), Morsel: Intersentia (promotoren: prof. dr. B.E.F.M. de Witte en prof. dr. mr. P.H.P.H.M.C. van Kempen)

Mikhel Timmerman, tot voor kort docent straf- en strafprocesrecht in Nijmegen, is op vrijdag 22 juni 2018 aan het European University Institute (EUI) in Florence gepromoveerd op het proefschrift *Legality in Europe. On the principle "nullum crimen, nulla poena sine lege" in EU law and under the ECHR*. Het proefschrift is verschenen bij Intersentia. Mikhel Timmerman is thans werkzaam bij het wetenschappelijk bureau van de Hoge Raad der Nederlanden.

Lopend promotieonderzoek

[Bekijk de volledige lijst met promotieonderzoeken.](#)

Agenda

- Donderdag 20 december 2018 - Lezing Paulo Pinto de Albuquerque (rechter in het EHRM)
 - Dinsdag 22 januari 2019 - Wine-and discussion meeting with Fanni Murányi
 - Woensdag 23 januari 2019 - SteR-lunchlezing door Rian de Jong en Renze Salet over ondermijning
 - Maandag 11 februari 2019 – Promotie Anoeshka Gehring: *Pensioners on the move. A socio-legal study on retirement migration from the Netherlands to Spain and Turkey*
 - Maandag 18 februari 2019 - A One-Day Workshop on Kant's Philosophy of History
 - Vrijdag 22 februari 2019 - Wine and Discussion meeting with Annick Pijnenburg:
 - Donderdag 21 maart 2019 - Wine and Discussion meeting with Lisa Marie Borelli
 - Donderdag 18 april 2019 - Wine and Discussion meeting with Joris Schapendonk
 - Dinsdag 21 mei 2019 - Wine and Discussion meeting with Susannah Paul
 - Vrijdag 24 mei - Conference 'New directions in competition law enforcement'
 - Vrijdag 14 juni 2019 - Congres 'It takes two to tango. The preliminary reference dance between the court of justice of the European Union and national courts'
 - Vrijdagnmiddag 28 juni 2019 - Seminar t.g.v. afscheid Tetty Havinga
 - Vrijdag 6 september 2019 - Afscheidsrede Elspeth Guild
 - Vrijdag 27 september - Colloquium i.m. afscheid Bas van Stokkom
- Bekijk de agenda [online](#).

Contact

Bezoekadres:
Montessorilaan 10
6525 HR Nijmegen

Postadres:
Postbus 9049
6500 KK Nijmegen

Telefoon
024 361 61 45
E: j.krommendijk@jur.ru.nl
W: www.ru.nl/rechten/ster

Aanmelden nieuwsbrief

Voor belangstellenden is het mogelijk om nieuwsbrieven direct te ontvangen. Aan- en afmelden kan per mail bij Jasper Krommendijk (j.krommendijk@jur.ru.nl).